

A tanári záróvizsga pedagógia és pszichológia tételei

2 féléves zeneművésztanár képzés

Pedagógia tételsor

- 1) **Az iskolai csoportok sajátosságai (csoporttá válás, a csoport fejlődése, konfliktusok, csoportnagyság, a csoport szerkezete)** [Tóth László (2000): Pszichológia a tanításban. 224-253, 254-278, 282-300.o.]
- 2) **A személyközi kommunikáció elemei mint a tanári kommunikáció kellékei. Az empátia kommunikációs alapjai.** [Mészáros Aranka (szerk.) (2004): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. 3. bővített kiadás. Eötvös Kiadó, Budapest; Forgács József (1989): A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat Kiadó]
- 3) **Tanulásemelvények (klasszikus kondicionálás, operáns tanulás, belátásos tanulás, szociális tanulás), s kapcsolatuk a zenepedagógiával.** [Tóth L.: Pszichológia a tanításban, 98-124. o.]
- 4) **A tanulás mint információfeldolgozás (szenzoros regiszter, rövid távú memória, hosszú távú memória és ezek kontrollfolyamatai és felejtési mechanizmusai, metakogníció)** [Tóth L.: Pszichológia a tanításban, 137-154. o.]
- 5) **A tanulás motiválása és értékelése (a motiválás behaviorista, kognitív és humanisztikus nézőpontból; igényszint és teljesítményszint; a tanóra légköre; a tanulás értékelésének szubjektív és objektív formái; a pontszámok átalakítása osztályzatokká).** [Tóth L.: Pszichológia a tanításban, 155-189. o.]

Zenepedagógia, koncertpedagógia tételsor

- 6) Kodály zenei nevelése és hatása
- 7) Az iskola és a család szerepe a művészeti nevelésben
- 8) Két szabadon választott alternatív zenepedagógiai módszer ismertetése (Orff, Dalcroze, Suzuki, Szilvay, Ulwill, Willems, Montessori, Kokas)
- 9) A zene terápiás hatása
- 10) A koncertpedagógia módszerei

Bernstein, Leonard: *Hangversenyek fiataloknak*. Budapest: Zeneműkiadó. 1974.

Bernstein, Leonard: *A muzsika öröme*. Budapest: Gondolat Kiadó. 1976.

Csíkszentmihályi Mihály: *Flow - Az áramlat*. Akadémiai Kiadó, Budapest. 1997.

Dobszay László: *Kodály után. Tűnődések a zenepedagógiáról*. Kodály Intézet. Kecskemét. 1991.

Harnoncourt, Nikolaus: *A beszédszerű zene. Utak egy új zeneértés felé*. Budapest: Editio Musica. 1988.

Kokas Klára: *Képességfejlesztés zenei neveléssel* Budapest: Zeneműkiadó. 1972.

Körmeny Zsolt: *Koncertpedagógia: a zenei (befogadóvá) nevelés újabb útjai*
www.koncertpedagogia.hu

Lindenbergné Kardos Erzsébet (szerk.): *Zeneterápia. Szöveggyűjtemény*. Kulcs a Muzsikához Kiadó. Pécs. 2005.

Szőnyi Erzsébet: *Zenei nevelési irányzatok a XX. században*. Budapest. Tankönyvkiadó Vállalat. 1988.

Várad Judit: *Az élménypedagógia szerepe a művészeti nevelésben*. Magyar Művészet, Bp.,

- MMA Kiadó, 2019, 7. évf., 3. sz., 59–66.
- Várad Judit: *Adjunk teret a zenének! in: térZENEtér: Zene a társas térben.* Szerk. Vas Bence, Pécs, Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar. 2018. 13–28.
- Várad Judit: *A nonformális zenei nevelés integrálásának lehetőségei a formális oktatásba in: Sokszerű zenepedagógia.* Szerk. Várad Judit – Szűcs Tímea, Debreceni Egyetemi Kiadó. 2017, 73–85.
- Várad Judit: *Rajzoljunk zenét! Egy ifjúsági hangverseny képi megjelenítése.* *PedActa*, 2017, 7. köt. 1. sz., 59–68. http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/pedacta/article_7_1_7_59-68.pdf
- Várad Judit: Közönségnevelés, élmény-koncert-élmény beépítése a köznevelésbe. in: *Tanulmányok a levelező és részismereti tanárképzés tantárgy-pedagógiai tartalmi megújításáért – ének-zene, zenepedagógia, rajz- és vizuális kultúra.* Szerk. Maticsák Sándor. Debrecen. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015, 137–163. <http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/muveszetek.pdf>
- Várad Judit: *Hogyan neveljük értő közönséget a komolyzenének.* PhD disszertáció, University of Jyväskylä, 2010. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/24968/9789513938987.pdf?sequence=1>

Pszichológia tételsor

- 1) **A tanulók közötti különbségek figyelembevétele (intellektus, kreativitás, kognitív stílus, család, stresszel való megküzdés)** [Tóth László (2000): *Pszichológia a tanításban.* 224-253, 254-278, 282-300.o.)]
- 2) **A speciális bánásmódot igénylő tanulók (lassú, tehetséges, hátrányos helyzetű, tanulási zavarral küzdő, alulteljesítő, nehezen nevelhető)** [Tóth László (2000): *Pszichológia a tanításban.* 224-253, 254-278, 282-300.o.)]
- 3) **Az énkép és önértékelés szerepe a teljesítményben.** [Mészáros Aranka (szerk.) (2004): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága.* 3. bővített kiadás. Eötvös Kiadó, Budapest; Forgács József (1989): *A társas érintkezés pszichológiája.* Gondolat Kiadó]
- 4) **A személyéztelzés folyamata, a benyomás kialakítása. A torzulások forrásai mások észlelése során.** [Mészáros Aranka (szerk.) (2004): *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága.* 3. bővített kiadás. Eötvös Kiadó, Budapest; Forgács József (1989): *A társas érintkezés pszichológiája.* Gondolat Kiadó]

Zenepszichológia (Bevezetés a zenepszichológiába című tárgy esetén)

- 5) A zenei nevelés szempontjából alapvető zenei képességek (zenei észlelés, memória, írás-olvasás, éneklés) fejlődésének sajátosságai.
- 6) A zenei jelentés pszichológiája és a zenei élmény összetevői
- 7) Választható témák a félév során készített projektmunkának megfelelően:
  - a. A zenészek személyisége
  - b. A háttérzene szerepe életünkben
  - c. Zenei tehetség
  - d. Más-e a zenész agya?
  - e. A zene mint a társadalmi identitás eszköze
  - f. Filmzenék mint a virtuális valóságba segítés médiumai

- g. A zenei memória
- h. A szorongó zenész – lámpaláz és szociális gátlás
- i. Korai zenei fejlesztés jelentősége
- j. Zene és intelligencia (Mozart-effektus)
- k. A zene gyógyító ereje
- l. Zene és kultúra, zene és kulturáltság